

בבא קמא ט-ב

עניין: כל שחבתי בשמירתו הכשרתי את נזקו

רמ"ע מפאנו עשרה מאמרות ח"ה פ"ו

"תנן התם בנזקין כל שחבתי בשמירתו הכשרתי את נזקו הכשרתי במקצת נזקו חבתי בתשלומי נזקו כהכשר כל נזקו. יוכמה הוא מן המתמיהין התנא הזה לתלות בעצמו קללת אחרים אלא ודאי מאן תנא ידא קב"ה שרצה לזכור את ישראל וזהו תנא ירושלמי דתני לישנא קלילא כדאיתא בגמרא אסיפא דרישא דקתני חב המזיק ושמעו להקל ולא להחמיר וכך אמר להם בני אל תרגזו ממה ששניתי לכם חב המזיק לשלם תשלומי נזק כי אמנם לא אמרתי אלא במיטב הארץ והכוונה לשפוך את החימה על העצים ועל האבנים וכוטעם וכפר אדמתו עמו לפי פשוטו. וזלנו פשט יותר נגלה ומוכרח ממנו דהוה ליה למימר וכפרה אדמתו עמו או וכפר באדמתו עמו אלא הכי קאמר וכפר עמו על אדמתו של מעלה בתשובה ומעשים טובים כמו שפירשנו בחלק הראשון פסוק וכפר על הקדש בפרק י"ג וזה וזה כפתור ופרח וזאפילו תימא דמיטב הארץ על גוף האדם אתמר שהוא ודאי חלתו של עולם מכל מקום יש תקוה לאחריתו ונפשו בטוב תלין כי אנכי הוא מוחה פשעין למעני אשר הרעותי לתת שאור בעסה כי כמו שדרשו במסכת סוכה י"דעם זה חבתי בשמירתו הכשרתי את נזקו כי יצר לב האדם רע מנעוריו כדאיתא התם. וזמקרא נמי הכשרתי במקצת נזקו שמעטתי את הירח חבתי בתשלומי נזקו כהכשר כל נזקו כטעם ושעיר עזים אחד לחטאת לה' ולפיכך לא יהיה לך עוד השמש לאור יומם ולגה הירח לא יאיר לך כי ה' יהיה לך לאור עולם. רבנן מתנו בור של שני שותפין השני חייב כי אמנם

ליקוטי הש"ס לאר"י

כל שחבתי בשמירתו וגו'. כי הדיוקים שכבר נתנו צאים לשמור את החיים שצוה"ז אותן שהם משורש נשמתם, כי כל הנשמות שצאדה"ר הי' פרנאוף אחד וכל הנשמות שצאו לעולם הם נכללים בו לצד, וכמ"ש הקצ"ה לאיוצ איפה היית וגו' ואח"כ נתחלקו הנשמות וכל הנמצאים שצוה"ז הדיוקים שהם קרוצים אליהם צאים צורש נשמתם אם זה החי הוא אבר מאיברי הנשמה של הדיוק אותו לדיק טורח עליו לשומרו שלא יחטא כדי שיתוקן ויהי תועלת לדיוק שיתוקן אבר מנשמתו כמש"ל הבא לטהר מסייעין לו וארז"ל כי נשמות הדיוקים הם מסייעין אותן, וכן נשמת הדיוקים הקרוצים אליהם כאמור וצדיוק כאלה מדבר ואומר כל שנתחייבתי לשמור שלא יחטא, הכשרתי את נזקו עלי להכשיר שלא יזק ולא יחטא ומאלו הדיוקים הצאים לפעמים הם מתעצרים צתוך